

У 60-ті роки ХІХ ст. спостерігається початок становлення теорії та методики професійної освіти як самостійної галузі науки. Цьому сприяє діяльність наукових і технічних товариств, які створювали навчальні заклади, вивчали зарубіжний досвід підготовки фахівців, проводили з'їзди діячів освіти, видавали літературу.

Отже, можна відмітити, що розвиток професійної педагогіки пройшов на всіх своїх етапах розвитку довгий шлях до становлення та в сучасних умовах вирішує питання якісної фахової підготовки особистості, зорієнтованої на конкретну сферу професійної діяльності.

Література

1. Наукові підходи до педагогічних досліджень : колект. моногр. / За заг. ред. В.І. Лозової. – Харків : Вид-во Віровець А. П. «Апостроф», 2012. – 348 с.
2. Гончаренко С. У. Український педагогічний словник / С. У. Гончаренко. – К. : Либідь, 1997.–206 с.
3. Фіцула М.М. Педагогіка : навч. посібник / М.М.Фіцула – К. : Видавничий центр «Академія», 2002. – 508 с.

УДК 378.015.31:7]:811

КОСТЮК М.П.
Закарпатська академія мистецтв

ФОРМУВАННЯ ПОЛІКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ СПЕЦІАЛІСТІВ ХУДОЖНЬОГО СПРЯМУВАННЯ (НА МАТЕРІАЛІ ТЕКСТІВ) ПРИ НАВЧАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Вища школа є завершальним етапом у процесі оволодіння іншомовним мовленням й полікультурною компетентністю у спілкуванні, базою для проведення бесід, дискусій, полілогу, у нашому випадку на теми мистецьких професійно-орієнтованих ситуацій З огляду на цей факт, мистецька освіта спрямовується на підготовку творчо розвиненої особистості, яка за А. Маслоу, «спроможна по-справжньому керувати майбутнім... і впевнено подивитись в обличчя новизні» [6, с. 3].

Що стосується полікультурності, то слід відмітити, що на сучасному етапі вживається декілька термінів – полікультурність, багатокультурність, мультикультуризм, інтеркультуризм, транскультуризм. Зміст цих понять достатньо ґрунтовно досліджено українськими педагогами (О. Ковальчук, М. Лещенко, О. Сухомлинська та ін.). Всі дослідники підкреслюють, що головною цінністю полікультурності є плюралізм культур. а терміни, за твердженнями О. Ковальчук, «полікультурність», «мультикультурність», «багатокультурність» є варіантами одного і того ж терміну, при утворенні якого перша частина слова означає наявність якоїсь множини культур [5, с. 23]. Полікультурні компетентності можуть бути представлені знаннями і практичним оволодінням рідною культурою, повагою та гордістю за власну націю, власний народ, а також знанням про полікультурність навколишнього світу, вміннями й навичками пізнання цього світу, повагою й розумінням

культурних, расових, релігійних та інших відмінностей, толерантного ставлення, уміннями й навичками співробітництва, взаємодії та розвитку.

Завданнями статті передбачається виявити та визначити види вправ, що використовуються для опрацювання текстових матеріалів на заняттях з англійської мови, обґрунтувати необхідність використання текстових матеріалів у формуванні комунікативної полікультурної компетентності майбутніх спеціалістів-живописців. Проте ми більше зупинимось на виконанні текстових вправ. Вправи є різноманітними, охоплюють всі сфери діяльності, розвивають творчі здібності, примушують мислити, оцінювати, порівнювати, висловлювати свою точку зору і збагачують знаннями. Залежно від видів читання (ознайомлювальне, вивчаюче, вибіркоче/переглядове) та етапів опрацювання текстового матеріалу підбираються відповідні види вправ. Перерахуємо ці види вправ:

1. Вправи для навчання ознайомлювального читання:

– Прочитати заголовок (початкові речення) і сказати, про що може розповідатись у тексті.

– Дати відповіді на запитання щодо основного змісту тексту.

– Вибрати з кількох запропонованих найбільш прийнятний заголовок.

– Прослухати твердження і виправити неправильні.

– Вибрати з ряду малюнків-хмарок ті, що ілюструють зміст тексту.

– Коротко передати основний зміст рідною мовою.

– Висловити свою думку про зміст тексту, дати йому оцінку (рідною мовою).

2. Вправи для навчання вибіркового/переглядового читання:

– Швидко перегляньте текст, знайдіть необхідну інформацію та уважно прочитайте її у всіх деталях.

3. Вправи для навчання вивчаючого читання:

– Відповісти на запитання щодо основного змісту та його деталей.

– Визначити у тексті основний зміст та виписати найбільш суттєву інформацію.

– Скласти план тексту.

– Виконати письмовий переклад тексту.

– Виконати тест множинного вибору, альтернативний чи поєднувальний тест.

– Придумати продовження тексту.

Окрім сказаного вище, слід наголосити, що робота з текстами курсу охоплює три етапи: 1) попереднє читання, 2) читання і 3) післячитання. Згідно із запропонованою етапністю, стадія попереднього читання спрямована на стимулювання активної участі студентів у загальній проблемі тексту. Цей мотиваційний ефект досягається за допомогою обговорення пунктів, що мають відношення до тексту.

Вважаємо, що вказані види вправ, при ретельному опрацюванні, допоможуть сформувати мовну та полікультурну грамотність, а виконання вправ до фахових текстів, дасть можливість студенту додатково опанувати професійні особливості ремесла і перейти від елементарного рівня до рівня

незалежного чи досвідченого користувача [4, с. 24]. Читаючи текст, студенти застосовують різні стратегії читання (скімінг, сканування, пошук, критичне і аналітичне читання). Транслейтінг (переклад) вважається обов'язковим видом роботи що розвиває здатність студентів передавати зміст стилістично правильно. В стадії післячитання перевіряється осмислення фактичної інформації. Крім того, деякі завдання на етапі післячитання спрямовані на розвиток навичок критичного: читання і мислення.

Таким чином, вправи перерахованих вище видів не лише сприяють розвитку уваги, пам'яті та фантазії студентів, але й вивченню англійської мови взагалі, формуванню художнього світогляду особи з високим рівнем інтелекту. Так студенти вчаться запитувати, відповідати, розповідати, доводити та міркувати, реагувати на нове, невідоме, виділяти запитання з мовлення викладача.

У нашому дослідженні ми розглянули питання використання видів вправ відповідно до різновидів читання (ознайомлювальне, вивчаюче, вибіркоче/переглядове) та етапності роботи з текстовою інформацією (дотекстових, текстових та післятекстових) у процесі формуванні навичок полікультурної компетентності в студентів змішаних (як етнічно, так і за рівнем навчальної підготовки) груп. Ми описали їх особливості, показали роль вказаних видів вправ на формування полікультурної компетентності, наголосили на професійній особливості фахових текстів, опрацювання яких поступово дасть можливість студенту перейти від елементарного рівня до рівня незалежного чи досвідченого користувача англійською мовою. Застосування зазначених видів вправ розвивати творчість студентів, навички читання й безперекладного розуміння прочитаного, збагачувати лексичний запас, оновлювати думку, знімати комплекси та мовні бар'єри у спілкуванні, навчити роботі з різними джерелами, запам'ятовувати, мислити і спілкуватися з представниками різних рас, національностей, віросповідувань та культурного оточення.

Література

1. Антонович Є. Збірник практикумів з художньо-графічних дисциплін / В.Шпільчак, Н. Саваріна, Н. Грач. - Івано-Франківськ : Прикарпатський університет, 1995. Ч.І: Основи художнього конструювання. Основи композиції. Педагогічна практика : навч. посібник. 1995. 152 с.
2. Джеджера К. В. Формування культури спілкування майбутніх фахівців мистецьких спеціальностей у вищих навчальних закладах: Метод. рек. для викладачів вищ. навч. закл. / К.В. Джеджера. – Рівне : РДГУ, 2005. 84 с.
3. Джуриинский А. Н. История зарубежной педагогики : учебное пособие для вузов. М. : «ИНФРА – М.», 1998. 272 с.
4. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / Наук.ред.укр.видання д.пед.н., проф. С.Ю.Ніколаєва. Рада Європи, Комітет з освіти. - К. : Ленвіт, 2003. - 273 с.
5. Ковальчук О. С., Голік Л. О. Теорія і практика полікультурної освіти у сучасній школі Росії / О.С.Ковальчук, Л.О.Голік. - Луцьк : Надстир'я, 2003. - 175 с.
6. Коновець С. В. Теоретичні і методичні основи творчого розвитку майбутніх учителів образотворчого мистецтва у вищих навчальних закладах : Дисертація на здобуття

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>